

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

30. Si Papa judicet contra exemptionem, an censeatur eam revocasse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

vero loci. Priore durat extra locum; posteriore minime Petrus Antiholi tract. de munib. par. 3. principali num. 44. In dubio autem (inquit ibi Antiboli) credo durare sex iusta causa mutetur locus arg. l. cum unus §. fin. cum l. seq. ff. de bon. autor iud. pos- fid. l. alumna, §. ab heredibus ff. de adim. leg. l. filia §. tria ff. de condit. & demonstr.

QUESTIO XXIX.

Exemptio an perdatur si ex pacto fiat damno & alteri
præjudicialis.

Utique sunt enim haec de re sumiles textus cap. suggestum de decimis, cap. si quid per. de verb. fig. idque, quia superveniente nova causa, ex novitate rerum, & temporis, novanda quoque sunt, atque immutanda privilegia ca. videntes 12. quest. 1. cap. non debet. de consang. & affinit. tex. l. si hominem f. mandati. Cuius ratio est, quia privilegium rescindi debet, ne tertius ex illo laedatur l. quoties. de procib. imper. Reb. ad const. reg. tit. de rescript. num. 165. Fel. cap. 2. de rescript. quod adeo verum est, ut quam cito concessio vergit ad iniquitatem, tam cito corrueat Abb. d. cap. suggestum, ubi add. & in cap. per. navale de verb. fig. DD. l. ex facto ff. de vulgari & pupillari. Quo respexisse video in Concil. Trid. cum exemptiones multis in articulis revocavit, restituitque ordinatio in exemptos delegatam, seu Apostolicam auctoritatem, v. Abb. & DD. cap. pervenit de consang. & affinit. Ideo [inquit] quod perturbationem adferant in ordine & regimine Ecclesiae, Conc. Trid. sess. 14. cap. 11. de refor. Ita tamen hæc omnia, si revocatio, aut lenitentia intercedat vide infra quest. 31, in negotio patiente moram alioquin fecus, secundum tradita alio in loco lib. 1 qu. 12. n. fin. & li. 4. qu. 1 n. 4. Denique privilegium etiam Ecclesiae indultum non includit calum publica utilitatii repugnantem. Praes. in loca legal. loco à persona ad locum. Quia publica utilitas est cuilibet privilegio etiam Ecclesiae præferenda. Praes. ibid l. subemus nullam navem C. de saer. Eccles. Felius cap. causam qua & cap. nonnulli numer. 16. de rescript.

QUESTIO XXX.

Si Papa judicet, contra exemptionem, an censetur eam revocasse.

SUMMARIUM.

1. Pontifex ex certa scientia indicans contra exemptionem, an censetur eam revocare.

Questio

Quæstio hæc non parum pender ab eis quæ supra libro secundo quest. 42. att. imus, quæ nolo hic refriicare.
Satis sit breviter, hanc questionem affirmative concludere, si Papa id faciat ex certa scientia tex. cap. suborta ubi glo. & DD. cap. suggestum, de re iudic. Abb. c. 1. nu. 15. eod. tit. Abb. cap. suggestum, de decimus Spec. de iñfr. edit. §. nunc autem videntiamnu. 32. Secus autem si sententia lata esset ad Episcopo, quia tanquam à non iudice ex nullitate impugnari posset & etiam post cursum longi temporis dixi supra d. quest. 40. Card. Clem. 1. quest. 14. de re iñd. Dec. cons. 38. n. 7.

QVÆSTIO XXXI.
An ad privationem privilegij opus sit sententia declaratoria,

Plurifariam apud doctores disputatur, an ad privationem juris, aut privilegij opus sit sententia declaratoria, qua de re compendij gratia videri poterit Caillus in suis obliterantibus imperij lib. 2. obs. 51. & Rebusus de privileg. Scholar. privilegio 140. num 2. tradens ad privationem privilegij opus esse tria citatione. & Collectarius, dicens privilegium per superiorem esse temperandum, non autem propria autoritate contraveniendum, in cap. suggestum in pr. de decimis lo. Andr. Clem. 1. eod. tit. Item quæ apposite notavimus supra eod. lib. quest. 7. num. 4.

QVÆSTIO XXXII.

Excommunicatus an privilegio exemptionis privatus censeatur,

Omnia disputatione, censeo privatum non censi. Ratio sumitur ab Analogia Clericorum ad exemptos, Clerici enim excommunicati privilegium fori, item cap. si quis fraudente diabolo 17. quest. 4. ac communis Ecclesiæ non amittunt, Innocent. cap. si vero numer. 3. de sent. excom. ubi Fel. numer. 2. Abb. 6. penult. numer. 8. de immunit. Eccles. Navarr. in Manuali cap. 27. numer. 79. valde late Gregorius Sayrus in Thesauro Theologie moralia par. 1. lib. 2. cap. 10. numer. 15. 16. 17. 18. 19. Navarrus conf. 9. numer. 6. de cleric. excommunic. par. 2. Unde idem videtur statuendum in exemptis, vide supra lib. 1. quest. 45. n. 5. Tum quod exemptiones concessæ sunt ad coercendam violentiam ordinatorum, ac corundem exemptorum tutelam,